

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اهواز

مرکز آموزشی درمانی کمالی

عنوان: زردی در نوزادان

تهیه و تنظیم: واحد R&D و آموزش

Kamali Hospital

تلفن: ۰۲۶-۳۲۲۲۳۰۲۱-۳۲۲۶۶۸۵۰

ایمیل: kamali.h.r.d@gmail.com

رفرنس: پرستاری کودکان مارلو

تاریخ ویرایش: بهار ۱۴۰۵

زردی چیست و چگونه ایجاد میشود؟

زردی یا یرقان در نوزادان به دلیل مقدار بالایی از بیلی روبین در بدن ایجاد میشود که باعث ایجاد رنگدانه زرد رنگ روی پوست و سفیدی چشم میشود. بیلی روبین به طور طبیعی از طریق تجزیه گلبولهای قرمز در کودک و بزرگسال ایجاد میشود و در کبد پردازش میشود و از طریق ادرار و مدفوع دفع میشود. وقتی این روند مختل شود باعث ایجاد زردی میشود. در نوزادان کبد آنها نابالغ است و پردازش بیلی روبین چند ساعت تا چند روز طول میکشد و طبیعی است که در این موقع دچار زردی شوند. زردی نوزاد بعد از اینکه کبد شروع به کار کردن به روش طبیعی کند از بین میرود اما اگر زردی در طولانی مدت از بین برود باعث ایجاد مشکلات میشود.

تشخیص زردی:

در اتاقی با نور کافی روی قفسه سینه نوزاد فشار ملایم وارد شود اگر زمان برداشتن رنگ زرد روی پوست بماند باید شک به زردی کرد.

درمان:

بعد از انجام آزمایش پزشک بر اساس مقدار بیلی روبین و سن و وزن نوزاد نوردرمانی را شروع میکند که باید هنگام نوردرمانی چشم بند و پوشک در ناحیه تناسلی داشته باشند.

میزان دمای اتاق نوزاد بین ۲۴ تا ۲۶ درجه باید باشد و از پوشاندن لباس زیاد و یا پتو و قنداق کردن خودداری شود. نوزاد نباید نزدیک بخاری و یا نور مستقیم آفتاب باشد.

شیردهی مکرر باعث کاهش بیلی روبین خون شده و به درمان زردی کمک میکند.

راههای افزایش شیر مادر:

۱- تغذیه خوب مادر و استفاده از مایعات کافی

۲- مکیدن مؤثر پستان توسط نوزاد

۳- حمایت عاطفی روانی مادر

استفاده از شیر خشت و ترنجبین ممنوع است.

دادن شیر خشت و ترنجبین به نوزاد باعث اسهال و از دست دادن آب بدن میشود و با توجه به کم بودن شیر مادر در روزهای اول تولد و کاهش آب بدن نوزاد به دنبال اسهال سطح بیلی روبین بالا رفته و باعث افزایش زردی نوزاد میشود.

عواملی که باعث احتمال بیشتر زردی در نوزاد میشود:

۱- گروه خونی مادر O و گروه خونی نوزاد A یا B باشد و یا اینکه مادر منفی و نوزاد مثبت باشد.

۲- در موارد نارسایی نوزاد یا تولد زودهنگام

۳- نوزاد همزمان دچار تب و بی حالی باشد و شیر نخورد

۴- نوزاد در زمان تولد کمتر از ۲٫۵ کیلوگرم وزن داشته باشد.

۵- سابقه زردی در فرزندان آن خانواده وجود داشته باشد.

بیش از ۷۰ درصد نوزادان در روزهای اول تولد دچار زردی میشوند که نشانه شایع بودن این بیماری است و در نوزادان نارس بیش از ۸۰ درصد دچار زردی میشوند. بعضی از بچه ها دچار اختلالی به نام زردی شیر مادر میشوند که در چند هفته بعد تولد رخ میدهد و در روزهای ۷ تا ۱۱ تولد تشخیص داده میشود. نوزاد ممکن است شیر کافی خورده و افزایش وزن طبیعی داشته باشد اما چیزی از شیر با دفع بیلی روبین تداخل داشته باشد این نوع زردی عموماً شایع و بی خطر است و ممکن است پزشک برای مدتی شیر مادر را قطع کند و بعد از افت بیلی روبین مجدد شیر دهی شروع شود.

پیگیری پس از ترخیص: به نوزادان نیازمند به مراقبت ویژه و یا سابقه بستری در بخش ویژه خدمات پیگیری پس از ترخیص ارائه میگردد. والدین این بیماران روز ترخیص با برگه آموزش و خلاصه پرونده به واحد آموزش و پیگیری پس از ترخیص ارجاع داده شده و پیگیری تلفنی ۳ روز پس از ترخیص آغاز میگردد.